

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGENEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felolós szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Kürtölek).

Gróf Károlyi Györgyné †.

Magyarország egyik nagyaszonnya hunyta le jóságos szemeit az elmúlt héten. Gróf Károlyi Györgyné meghalt. Akik a magyar szabadságharcz dicső történetét lapozgatták, tudják, hogy ki volt gróf Károlyi Györgyné. Gróf Batthányi Lajosnak, a vértanu miniszterelnöknek sógornője volt és az ő házában fogták el Batthányi gróft. A nemes honleány fölemelte védőszavát, midőn a vendégét elfogták, de hasztalan. Haynau, ez a gyászos emlékü urihóhér, nem ismert tiszteletet.

Károlyi grófnő, született Zichy Karolina 1836-ban ment nőül György grófhoz.

Férjének, a nemes grófnak 1877-ben bekövetkezett halála után teljesen visszavonult életet élt. Fiai is lassan elhaltak mellőle: Gyula és Gábor grófok. Leánya,

Pálma grófnő, Desseffy Aurél grófhhoz ment férjhez s alapított boldog családot.

Az agg urnő körül lassacskán kipusztult minden, ő maga már csak a jótékonyágnak és a vallás vigaszainak élt. Tömérdek szegényen és inségesen segített, de oly titokban, hogy ezek nevét és számát hozzátartozói is alig ismerték. Végre a természet megkívánta adóját s a kilenczvenéves agg urnőt hosszas betegeskedése után sirba dönti.

Benne a magyar történelemnek egy érdekes alakja lép az árnyak közé, az igazi magyar honleányé, ki nemesak élt, de szenvedett is

a haza szent ügyéért. Lelkiüdvéért csütörtökön délelőtt 10 órakor volt a gyászistentisztelet az egyetemi templomban. Legyen áldott emlékezete.

MAUTHNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN,
VI. ker., **Andrássy-ut 23. szám,**
VII., **Rottenbiller-utcza 33. sz.**

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBOR-HEREMAGOT,** pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szőszös bükkönyt, (Vicia villosa), továbbá rafflaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repszét.

A nagy Széchényi nyomdokán.

Gróf Széchényi Istvánt, »a legnagyobb magyarnak« nevezte el korának nemzedéke. E nevet ki is érdemelte, mert a nagyok között is, mint Kossuth Lajos, Deák Ferencz a legnagyobbak közé tartozott. Kossuth Lajos apánkkal némileg ellenkezőleg óhajtotta a nemzet függetlenségét elérni. Kossuth azt hirdette, hogy előbb politikailag kell függetlenné tenni ezt az országot, azután majd megjön az anyagi függetlenség is. Széchényi ellenben odatörekedett, hogy előbb gazdaságilag legyen erős a magyar, akkor meglesz a politikai függetlenség is. Mert csak az érzi a szolgaság jármából magát kiszabadítottnak, akinek meg vannak a megélhetéshez való biztosítékai. Földje, háza s a zsebében öreg s aprópénze. Ellenben az, akinek adóssága vagyona, az mindig szolgának, a hitelezője szolgájának tudja magát. Mindakét, immár megdicsőült, férfiú nemzete javára törekedett, de ki tudja, hogy nem lett volna-e helyesebb, hogy ha ez az ország először is a nagy gróf Széchényi István által kijelölt nyomdokon halad?

A gróf Széchényi István által a nemzeti eszmék istápolására teremtett *Nemzeti Kaszinó* minden esztendőben megemlékezik nagy alapítójáról. Az ország legelőkelőbb egyesületének kijelölt szónoka kezébe veszi az ugynevezett Széchényi-serleget s ezt felemelve, megemlékezik gróf Széchényi Istvánnak a hazának tett szolgálatairól. De egyszersmind szavával a nemzet lelkében felvilágosítást is óhajt gyujtani, ragyogó villám- és napfényt, hogy megtaláljuk azokat az utakat, melyeket nekünk a legnagyobb magyar kijelölt s melyek e nemzet anyagi jobblétéhez, így szellemi függetlenségéhez is vezetnek. Ebben az esztendőben, ennek hajnalán, gróf Majláth József, ez a kiváló magyar főúr vette kezébe a Széchényi-billikomot s amely szó ezalkalomból ajkán elhangzott, azt meg kell hallani minden jó magyarnak. Hirdette gróf Majláth, hogy a magyar mezőgazdaságnak magyarnak kell lenni, aminthogy az is.

Hirdette, hogy a magyarországi iparnak is magyar nemzetinek kell lenni, aminthogy nagyrészt az is.

Hirdette, hogy a kereskedelemnek is magyarnak kellene lenni, aminthogy ma nem az. Ennek a kereskedelemnek magyar nemzeti érdekeket kellene szolgálni, aminthogy a múltban ezeket a magyar érdekeket nem szolgálta.

Nem a nemzeti érzés, hanem a rideg zsebpolitika vezérelte ezt a kereskedelmet, mely még üzleti könyveit sem magyarul vezeti. Buzánk árát leverte a román, orosz buzával. Állataink árát a szerb sertéssel, az orosz lóval. Hiszen ez a kereskedelem még a délafrikai háborúba Magyarországon keresett lovakat is Oroszországon szerezte be.

A gyakorlatiság fegyvereivel ez ellen emelte fel szavát gróf Majláth József. Hazafias szavát, hogy ebben az országban legyen minden magyar, szolgáljon minden magyar érdeket, még a kereskedelem is. Ez a gróf Széchényi István által kijelölt ut s hogy most gróf Majláth József erre ismét rámutatott, magyar szívvvel köszöntsük érte.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A magyar képviselőházban azokat a törvényjavaslatokat tárgyalják, melyek ismét több vér- és pénzáldozatot kívánnak a magyar néptől, amint már elmondottuk. Ezen javaslatok közötti tanácskozás során terjesztette be *Szell* Kálmán miniszterelnök is a kiegészítésre vonatkozó javaslatokat is, melyek mezőgazdasági tekintetben a magyar gazdáknak nagyobb előnyöket biztosítanak.

A katonai javaslatok ellen különben a múlt szerdai ülésen *Udvary* Ferencz szólalt fel, de felszólt gróf *Zichy* Jenő is. Az egész ellenzék viharos helyeslése közt jelentette ki, hogy miután az ország az újabb katonai célokra követelt nagy vér- és pénzáldozatot nem bírja ki, ezeket a javaslatokat ő meg nem szavazza, sőt kilép a kormánypártból is. Erre természetesen az ellenzék tapsolt, éljenzett s a hét folyamán az egyetemi fiatalság fáklászenével is megtisztelte gróf *Zichy* Jenőt.

Báró *Fejérváry* Geza honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a hadseregére vonatkozólag gróf *Apponyi* által követelt kívánalmak legnagyobb része a király hozzájárulásával is teljesülni fognak. Magyar tisztek s magyar nemzeti jelvények lesznek a magyar ezredekben. Sőt még a kétéves katonai szolgálatot is kilátásba helyezte. Ezért a jogos nemzeti kívánalmak megigéréseért most már a kormánypárt éljenezte báró *Fejérváry* honvédelmi minisztert.

Az egész csütörtöki ülésen *Komjáthy* Béla beszélt nagy hatással a katonai javaslatok ellen.

A pénteki tanácskozáson *Hieronymi* Károly volt miniszter azt bizonyította, hogy igenis szükség van a hadsereg szaporítására, erősítésére, ha csak ismét Mohács elé nem akarjuk juttatni az országot. A néppárti *Darányi* Ferencz azonban ebben nem értett egyet *Hieronymi*vel, sőt felszólította a honvédelmi minisztert, hogy mondjon le állásáról.

— Még nem teszem — mondá báró *Fejérváry* mosolyogva.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Szombaton először *Illyés Bálint*, majd *Beöthy Akos* mondott hazafias érzelmek tüztől ragyogó beszédet a katonai javaslatok ellen. Vasárnap, hétfőn az ünnepek miatt nem volt tanácskozás, kedden pedig *Hentaller Lajos* támadta a javaslatokat.

Gazdák a börzén.

Nemrégén foglalkoztunk azzal a megdöbbentő esettel, hogy több hódmezővásárhelyi jómódu gazda-ember nagy veszteséget szenvedett a budapesti börzén, ahol egy vásárhelyi gabonakereskedő közvetítésével jelentékeny összeg erejéig üzleteket kötöttek. A dolog annak idején a legnagyobb megdöbbenést keltette, de az érdekelteknek sikerült ez üzelmek következményeit mindmostanig elfojtani. Mostan aztán váratlanul fordulat állott be az ügyben. Mint Hódmezővásárhelyről jelentik, két vásárhelyi gazdálkodó ugyanis, kiknek egyike 31.000, a másik pedig 17.000 koronát veszített a börzén, bűnvádi följelentést tett Brunner Adolf gabonakereskedő ellen esalás, sikkasztás és okirathamisítás miatt, amely bünteselekményeket állítólag a börzei ügyletek közvetítése közben követte el az ő kárakra.

Ugyancsak följelentést tettek az említett kereskedő fiai, Brunner József kereskedő és Brunner Ferencz dr. ügyvéd ellen is bűnpártolás czimén, akiknek állítólagosan szintén részük volt az ügyletek szabálytalan lebonyolításában. Szathmáry Tihamér alkapitány és Darvassy Gyula rendőrfogalmazó még aznap délután megjelentek Brunner Adolf gabonakereskedő lakásán s összes üzletkönyveit és irományait lefoglalták. Brunnerék a vád szerint pénzeket is vettek fel, váltókat számítottattak le a gazdák terhére, anélkül, hogy ezeket könyveikben javukra írták volna. A városban az a hír van elterjedve, hogy még több gazda is tesz följelentést, akik közül az egyik 18.000, a másik 60.000 koronát veszített a Brunner Adolf és Brunner József közvetítésével.

Meg vagyunk győződve arról, hogy gazdatársainknak szomorú példája vissza fogja tartani mindazokat az eféle üzletektől, akik talán nem okulva e példákön, hasonló nagy bajokba keveredtek volna könnyelműségük miatt.

Feketék és fehérek háboruja.

Van fehérbőrű ember és van feketebőrű ember. Ember csak ember és mégis megvan köztük a fajgyűlölet. Ki tudja, vajjon nem egy bekövetkezendő gyilkos háboru üszkét szítja-e, éleszti-e Rooseveltt az Egyesült-Államok elnöke, amikor a négereket kitüntető előzékenységgel, mindinkább sorompóba állítja azokat az ellentéteket, melyek Amerika déli államainak fehérei és feketéi között évről-évre jobban kiélesednek.

Roosevelt elnök *semmiféle különbséget nem tesz fehér és fekete között*; a közhivatalok, állami szolgálatok személyzetét, ha annak a négerek megfelelnek, épp úgy tölti be velük, mint az angolokkal. Kitüntetéseit sem vonja meg a négerektől, ha arra rászólgálnak s az Amerikában mindinkább tért foglaló négerek szellemi tőkéjét igyekeznek az Egyesült-Államok gazdasági s politikai életében kamatoztatni.

A fehér és fekete faj közötti gyűlölség eredete nem mai napi, számai visszanyulnak az amerikai polgárháboruig s azóta váltakozó hullámzásokkal erősebben, vagy nyugodtabban, de mindig felszinen maradt. Rooseveltt elnök, aki a legkisebb elfogultság nélkül jelentette ki, hogy ahol alkalmasnak látja, ott négereket használ, szilárdan fentartja politikai elveit továbbra is s emiatt az utóbbi időben Amerika közvéleményének egy részét ugyancsak magára zudította. Egymásután nevezi ki a néger hivatalnokokat s ezzel mintegy le akarja rontani a régi gyűlölködés falait.

Nemrégiben a Missouri állambeli Indianolaba egy néger nőt nevezett ki postamesterré. Indianolalagosai e miatt végtelenül elkeseredtek s irásban szólították föl a postamesternőt, hogy hagyja el állását, mert különben baj lesz. A postamesternő el is hagyta a hivatalt, amiért azután az elnök rendelkezésére bezárták az Indianolai postát. Ez az eljárás nemcsak Indianolában, hanem az egész Délen nagy fölháborodást keltett. Azt hangoztatják a déliek, hogy ezután az elnök által kinevezett néger hivatalnokokat egyszerűen agyonverik.

A posta ugyancsak meg van akadva, mert most azt követelik a déliek, hogy a posta boesássa el a déli vasuton alkalmazott mintegy 200 néger hivatalnokot, akik a mozgó postánál dolgoznak. Rooseveltt elnök körül egyre jobban fejlődnek az ellenvélemények s mivel az elnök hajthatatlan marad néger politikájában, kérdés, vajjon nem okozza-e bukását ez a politika s nem gyulad-e ki az elfojtott gyűlölség lappangó tüze, hogy üszköt vessen Amerika békéjére s nyomában vérrózsák fakadjanak a szabadság földjén!

Teljes áron vásárol

Luczerna, lóhere és mindennemű
»» **takarmánymagvakat.** ««

Legelőnyösebb feltételek mellett értékesít mindennemű

»»» **gabonafélét, szeszt** «««
és szállít **erőtakarmányokat.**

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31. sz.

Szállít, illetve berendez
tejgazdasági- és takarmánykészítő gépeket, tej-
és takarmánykamrákat, világítási- és szivattyu-
»»»»» telepeket. «««««

Legajánlatosabb forrás mindennemű gazdasági
— anyag és eszköz beszerzésére. —

Alapszabályait és árjegyzékét kívánatra
azonnal megküldi.

Elégetett milliók.

Nem a borzasztó elemi csapás, tűz, jégeső pusztította el azt a 173 milliót, melyről itt szó van, hanem egy komoly urakból álló bizottság, egyhangu jóváhagyása mellett történt meg az a »gyászszertartás«, mely 173 millió korona értékű régi egyforintos papírpénzt hamvasztott el minap az Osztrák-Magyar Bank bécsi központjában. Az a rengeteg érték, mely sulyban s terjedelemben is eléggé tekintélyes, rövid idő alatt értéktelen hamuvá lett. Millió s millió ember reménye, küzdése, ábrándja, törekvése, kétségbeesése fűződött még nemrég ezekhez a bankókhoz s most hamuvá, semmivé lett mindez s vele együtt nyolczvanhat és fél millió darab papír is elhamvadt. Egymásután repültek a gázkályhába az 1000 darabot tartalmazó kötegek s komolyarezu urak állották körül a látványosságot. A Bankgassei palota gyászszertartásánál jelen volt bizottság tagjai voltak: a központi pénztár főnöke, a főkönyvelő, az osztrák és a magyar kormány képviselői. Miután a 865 millió forint papírpénz elhamvadt, a bizottság aláírta a jegyzőkönyvet s ezzel a gyászszertartás véget ért.

Ezt a szertartást röviden megsemmisítésnek nevezzük. A forgalomból bevont papírpénzeket így szokták megsemmisíteni. No, meg a szép magyar Kossuth-bankók is ilyen sorsra jutottak...

A menetjegyek szigorubb ellenőrzése.

A vasuton utazó közönségnek figyelmét felhívjuk a m. kir. államvasutak igazgatóságának itt közzölt kiadványára:

„A menetjegyekkel történt számos visszaélés szükségessé tette, hogy a jegyek és egyéb igazolványoknak ellenőrzését fokozottabb mérvben a legbehatóbb módon eszközöltessük és ez érdekből az üzletszabályzat 21. §-ában, illetve annak II-ik póthatározmányában foglalt határozmánvoknak feltétlenül érvényt szerezzünk. Érdekelte közlegeinket, ugymint a kapusokat, a jegyvizsgáló kalauzokat és az ellenőröket szigoruan utasítottuk, hogy az utazó igazolványoknak és pedig úgy az egyszeri utazásra szóló, mint az időszakos, vagy állandó érvénnyel bíró (szabad, bérlet stb.) jegyeknek előmutatását, a várótermekbe illetve a pályaudvarra való belépésnél és utközben a vonatokban mindenkitől — kivétel nélkül — feltétlenül követeljük, továbbá rendeltük, hogy mindenkör megköveteljük azt, hogy az utasok a pályaudvarok elhagyása előtt a további utazásra már nem érvényes utazó igazolványukat a jegy-elszedőknek átadják. Midőn a fentebbiekre s arra is, hogy a külföldön hasonló szigoru intézkedések állanak fenn — az utazó közönséget figyelmeztetjük, egyuttal kérjük, hogy a menetigazolványt — idővesztés és egyéb, a menetjegy előkeresésével járó kellemetlenség kikerülése végett — saját érdekében kéznél tartani és közlegeinknek a menetjegyek előmutatására irányuló kötelességszerű felhívásának ellenvetés nélkül megfelelni sziveskedjék.“

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A közgyűlések.

A szövetkezeti közgyűlések idejét éljük. Az évi mérleg s a leltár elkészült, összejönnek a szövetkezet tagjai, hogy sáfárkodásukról számot vessenek, elmondják egy év történetét, levonva annak tanúságait s megbeszéljék a jövő terveket.

A szövetkezetek életében alig van fontosabb valami, mint a közgyűlés. Ez az egyedüli alkalom ahol kötelességszerűen találkozik minden szövetkezeti tag egymással. A közgyűlésen joga van mindenkinek szót emelni, bírálhat, dicsérhet, tetszése szerint. Kifejezheti nemtetszését, adhat tanácsokat. De próbaköve is a szövetkezet életrealóságának a közgyűlés, a kevésbé népes közgyűlés azt jelenti, hogy a tagok alig érdeklődnek a szövetkezet iránt, annak céljait nem igen fogták fel: a népes közgyűlés a meleg érdeklődésnek a jele.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a mi szövetkezeteink tulnyomó nagy részénél a közgyűlések iránt eléggé nagy érdeklődés mutatkozik. Eppen ez okból a közgyűlések idejét alkalmas volna jobban kihasználni, hogy a tagoknak a szövetkezeti jellemét melegebbé, a tömörülési hajlamot erősebbé tegyük.

Ezt a célt szolgálja az Orsz. Központi Hítelszövetkezet két év előtti kongresszusán hozott határozat, mely szerint a közgyűlések alkalmával felolvasásokat, előadásokat kell tartani a tagok műveltségének, gazdasági szakismereteinek gyarapítása eséljából. Ugyancsak megfelelő volna a közgyűlési napokon valami ünnepélyformát rendezni, melyen a tagok családostól részt vennének. Így tesznek Angliában s ez igen alkalmas arra, hogy egy-egy falu minden lakosába bevegye magát a szövetkezeti szellem.

Erre van leginkább szükség!

Sokszor kifejtettük már mi, hogy ez az emberbaráti szeretetnek, a testvériségnek, saját jogos érdekeink iránti kötelességtudástól áthatott érzése.

Ennek a szövetkezeti szellemnek szokott leginkább próbaköve lenni a közgyűlés.

A szövetkezeteknek nem szabad busás haszonra dolgozni, mint valami nyerészkedő vállalatnak. Amely közgyűlésen nagy nyareményről számolnak be, ott már baj van a kréta körül, épp úgy, ha veszteséget mutat az évi beszámoló. Mennyivel szebb, ha nagy osztalék helyett azt mutatja ki az igazgatóság, hány gazdát mentett meg a tönkrejutástól. Hánynak mentette meg a dobroütéstől a házat, földjét? Hány embert tanított meg takarékoskodni? Mennyit áldozott közézlra a szövetkezet?

Ott, ahol a szövetkezet vezetői ezt tárják a közgyűlés tagjai elé, ott a szövetkezeti szellem erős s urrá lett a szívek fölött.

A közgyűlés intézi a választásokat is. A választásokra vonatkozólag is van sok dolog, amit a szövetkezetek figyelmébe ajánlhatunk. Kerüljék a pártos korteskedést. A szövetkezet vezetőinek olyanokat válasszanak, akikről biztosan tudják, hogy szakértelmük, buzgalomuk, egyéni tisztességük, a szövetkezetet felvirágoztatják. Ne tekintsenek se politikai, se vallási elveire. Politikai és vallási tekinteteknek

ki kell a szövetkezetből zárva lenniök. Ha ez nincs így, a szövetkezetbe beviszik a békétlenséget, a szét-huzást. Már pedig a régi jó közmondás szerint: egyesítés még az apró dolgokat is megnöveszti, az egyenetlenség ellenben a nagyokat is szétzülleszt. Ezt gondolják meg a szövetkezetek tagjai.

A háziipar szervezése.

Nagyfontosságú dologról tanácskozott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ipari és kereskedelmi szakosztálya a múlt hó 31-én, amidőn ülést tartott, a melyen behatóan megvitatták mi módon lehetne a háziipari készítményeket értékesíteni, a háziiparral foglalkozókat alkalmas módon tömöríteni. Az értekezlet, amelynek lefolyását alább közöljük, egyhangulag abban állapodott meg, hogy a háziipart szövetkezeti alapon kell szervezni. Az ülés lefolyása ez volt:

Az O. M. G. E. ipari és kereskedelmi szakosztálya m. hó 30-án Gaál Jenő min. tanácsos elnöke alatt ülést tartott, amelyen Horváth János dr. tartott előadást a mezőgazdasági háziipar szervezéséről. Előadó abból indult ki, hogy háziiparunk még nincs szervezve és mivel a kisemberek anyagi érdekeinek szövetkezetek a szervei, háziiparosainkat is szövetkezetekben kell egyesíteni. Csakhogy amennyiben háziiparunknak kiválóan mezőgazdasági jellege van, azt nem az ipari, hanem a gazdasági szövetkezetekbe kell beleilleszteni. Amde a háziipart üzők oly kedvezőtlen anyagi és hiányos üzleti viszonyok közt élnek, hogy önálló szövetkezeteket fenntartani és vezetni képesek nem lennének: ez okból a háziipart a hitelszövetkezetek kebelében kell mint szakosztályt szervezni. Ezután előadó részletesen ismertette az országos központi hitelszövetkezetek mezőgazdasági hitelszövetkezeteinek szakosztályi rendszerét. Az előadás után kifejlődött eszmecsereben: Szterényi József nagyobb hibának tartja, ha meghonosítjuk a háziipart s az értékesítésről nem gondoskodunk, mintha egyáltalán nem honosítunk meg semmit. Forster Géza nehéznek tartja a háziipar értékesítésének szervezését a jelen viszonyok közt, a szervezkedésnek igen alkalmas módja volna, ha a háziipari szövetkezeteket a fogyasztószövetkezetekkel hozzuk kapcsolatba. Bernát István mindenben osztja Forster véleményét. Bartó Ferenc helyesli az előadó fejtegetéseit. Bolla Mihály helyesli a szövetkezeti szervezkedést. Tólos és Szterényi ismételt felszólalása után Gaál Jenő elnök összegezve az elhangzott felszólalások lényegét, miután az ülés határozathozatalra nincs hivatva, az anyagot átteszik a szakosztályhoz további intézkedés, esetleg megvitás végett.

Reményünk van, ha az Országos Magyar Gazdasági Egyesület veszi a dolgot kezébe, a megvalósulás nem soká késhetik.

Szövetkezeti sütőde. Szocialista forrásból halljuk, hogy a budapesti sütőmunkások értekezletet tartottak, a melyen elhatározták a szövetkezeti alapon szervezett sütőde életbeléptetését. Az előmunkálatokat már megkezdtek.

Vallási türelmesség. Alsó-Bátka gömörmegyei községben a vallástürellem szép példáját láttuk. Tiszta református község, amelynek egyetlen katolikus lakója van. A múlt napokban, a református lelkes elnöksége alatt megalakult a fogyasztási szövetkezet s a jó bátkaiak a szövetkezet üzletvezetőjének megválasztották egyetlen katolikus társukat. Ime, a szövetkezeti szellem minő szép hatását látjuk ma, amidőn, sajnos, a felekezeti harcok nem egy szomorító példája merül fel. A szövetkezés elsimitja ezt az ellentétet is a felebaráti szeretet, az összetartozandóság érzete által.

Dinnyetermelési és kiviteli szövetkezet. A Békésmegyei Gazdasági Egylet mozgalmat indított dinnyetermelési szövetkezetnek létesítésére, melynek érdekében a földművelésügyi miniszterhez segélyért folyamodott. Darányi földművelésügyi miniszter leiratában örömet fejezi ki, hogy az egyesület a maga hatáskörében helyes érzéssel igyekszik a növénytermesztést többoldalúvá tenni.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A halálraitelt jegyző. A tolnamegyei Csenta községben nagy háborúságot okozott az a kérdés, hogy kik legyenek az éjjeli őrök. A jegyző, Dolga János, iparkodott a veszekedő felek között egyezséget csinálni, aminek aztán az lett a következménye, hogy a rabiátus emberek, jó régi szokás szerint halálra ítélték a jegyzőt. »Üssük agyon azonnal« — ordították a választók és mindjárt ott, a község házában, nekirontottak a halálraiteltnek. A jegyző egy hatalmas ugrással bent termett az irodájában, de a nekivadult tömeg egy pillanat alatt betörte az ajtót. A jegyző gyorsan menekült a magánlakásába, azonban a támadók oda is követték; botok, kések kerültek elő és szerencse, hogy az erős tölgyfaajtó kitartott addig, míg a csendőrök megérkeztek. A fegyveres hatalom erélyes föllépésére aztán vége lett a veszedelemnek és hűvösre kerültek az erőszakoskodók.

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,

Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentre ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

Az áruló büntetése. A sárpataki erdőben különös leletre bukkant Viznoszki Márton erdőkerülő. Amint az erdőben barangolt, egy embert talált, aki egy vastag fához volt kötözve. A kerülő azonnal felismerte, hogy a megkötözött ember Hurka Ferencz sárpataki lakos, aki azonban már halva volt. Viznoszki azonnal értesítette a leletről Hurka feleségét, aki már mindenfelé kereste férjét. Értesítette az előjáróságot és a csendőrséget is. A csendőrök még aznap letartóztatták Rojesik György, Benjak Márton és Kubina István sárpataki lakosokat, akik minden vonakodás nélkül vallották be, hogy ők kötötték ki Hurka Ferenczet, hogy bosszut álljanak rajta. Hurka, amint ezt a letartóztatottak előadták, egy időben együtt járt velük az erdőbe orvvadászatra és a mikor vad nem került terítékre, fát loptak. Ezelőtt egy hónappal egy elejtett őzbikán összeveszttek s attól kezdve Hurka nem tartott velük, hanem magánosan járt orvvadászatra, őket pedig több ízben elárulta az erdészeknek, miért súlyosan meg is büntették őket. Egy héttel ezelőtt is Hurka árulta el őket s ekkor elhatározták, hogy bosszut állnak rajta. A mult szombaton éjjel megleszték Hurkát az erdőben, ekkor megfogták, kötéllal egy fához kötötték s amikor így ártalmatlanná tették, a száját szétfeszítették és a nyelvéből egy darabot levágtak. Azután otthagyták az erdőben, abban a reményben, hogy mire rátalálnak, a farkasok szétépik. A három gonosztevőt letartóztatták.

Agyonkínzott leányszöktető. Jareb György valkonyi bíró rettenetes bosszut állott leánya megszöktetőjén, Trist Antalón. A két községi szolgálival, Trischmann Fülöppel és Pösch Mártonnal este a község házára hurczoltatta a legényt s ott halálra verette. Az ütések nyomai azonban oly feltűnőek voltak, hogy abban az állapotban nem merték a legényt elbocsátani, hanem betették a hideg börtönbe, a felsőruhát levették a legényről és hideg borogatásokat raktak az ütési helyekre. Megkísérelték életre hozni, de mivel ez nem sikerült, bejelentették, hogy megfagyott. A legény szülei jelentést tettek a kegyetlen gyilkosságról s a két községi szolga vallomásának alapján a bírót letartóztatta a törvényszék s egyben elrendelte a legény felboncolását.

Végzetes gyermekjáték. Szomorú kimenetellel végződött Bihar-Illye községben két fiatal suhanczgyerekeknek fegyverrel való játéka. Kura György 16 éves és Takács Rudolf 13 éves fiuk gyanutlanul játszadoztak egy revolverrel, amely meg volt töltve. A revolver Takács Rudolf kezében hirtelen elsült és pajtását, Kura Györgyöt oly szerencsétlenül érte, hogy rögtön meghalt. Az ügyben a nagyváradi ügyészség vizsgálatot indított.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a „Független Ujság” előfizetői. A regénykötet czíme: **»Kis-Székelly pusztulása«** a magyar szabadságharcz diéső idejéből. Számos szép képpel. Legezészerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás czimére. (Budapest, IX. Köztelek.)

• MI UJSÁG? •

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése január hó 31-én lejárt és akiknek mai számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük hogy előfizetésüket mielőbb beküldeni sziveskedjenek. nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

A király itthon. Hosszabb távollét után újra magyar székvárosába érkezett királyunk. A főváros közönsége ezuttal talán még nagyobb szeretettel, még bensőbb hódolattal üdvözölte a fejedelmet, mint máskor. A határtalan örömnök megnyilvánulása volt ez, hogy ő Felsője hosszabb betegeskedés után ismét eljöhett hozzánk, hű magyar népe közé.

Andrássy szobra. Az új országház déli homlokzata előtt, a Dunapart közelében, a tavaszon hozzálátanak az Andrássy-szobor talapzatának fölépítéséhez. A nagy államférfiu lovasszobra, melyet Zala György mintázott, már az ércöntőben van, honnan pár hónap múlva kikerül. A szobrot még a nyáron fölláttatják és ez év október havában országos ünnep keretében meg fog történni az emlékmű leleplezése.

Kanyarójárvány. Pakson a kanyarójárvány minden nap nagyobb mérveket ölt. A kanyaróban eddig megbetegedtek száma meghaladja a kétszázat. Haláleset majdnem mindennap van. A járvány megkezdésekor azonnal bezárták az apácák iskoláit, később az ág. evangélikus iskolát és mult héten az alispán elrendelte az összes iskolák bezárását. A járvány terjedésének megállítására a hatóság messzemenő intézkedéseket tett.

Katonaság egy jegyzői beiktatásnál. Markucz Márk felfüggesztett orlováti jegyzőt, kit a közigazgatási bizottság csekély elsőfoku fegyelmi pénzbüntetésre ítelt az alispán visszahelyezte állásába. Az előjáróság által felháztított nép azonban elleneszegült a főszolgabíró által foganatosítani szándékolta hivatalátadásnak. Vinczelidy alispán-helyettes közbenjárása sem járt sikerrel. Az alispán egy század katonaság kirendelését kérte a belügyminisztertől, és egyben a pancsovai ügyészség részéről megindult a nyomozás. A község az utolsó képviselő-választás alkalmával haragudott meg a jegyzőre.

Óvatosan bánjunk a fegyverrel! Hegymagason most is az a helytelen szokás járja, hogy pisztolyok durrogása mellett hívják a vőfélyek a vendégeket lakodalomra. Ezen tisztet teljesítette a mult hét folyamán is egynehány legény; pisztolyuk azonban katonai fegyverbe való töltéssel volt megtöltve és így nem tudták azt elsűtni, a miért is fölkérték Tóth István hegymagasi vinczellért, hogy adna nekik utmutatás, hogy miként kell megszólaltatni az ő rozsdás fegyverüket. Tóth kezében el is sült a pisztoly, de az ő szerencsétlenségére, mert a szegény munkásember kezét összeroncsolta és két ujját elszakította. Most kórházban ápolják.

Párisból a Balatonig léghajón. Érdekes vendége volt Budapestnek, aki veszedelmes utazással érkezett Párisból Magyarországra. Az érdekes vendég Balzan, a párisi léghajós klub elnöke. A hírneves légutazó szerdán reggel ült léghajóra Párisban és csütörtökön reggel, huszonnégy és fél órai folytonos utazás után, leereszkedett a Balaton melletti Madoca községben. A gömb, amelyen Balzan a veszedelmes és szokatlanul hosszantartó légi utat megtette, 3000 köbméter gáztartalmú. A legnagyobb magasság, amit utközben elért a léghajó 3100 méter volt és a legnagyobb hideg, a mit tapasztaltak — 12 fok. Balzant, a leereszkedés után azonnal Budapestre utazott, egy társa kísérte a szép légi utazásban.

Engelbrecht Károly tanszéke. A napokban elhunyt Engelbrecht Károly orsz. szőlészeti és borászati főfelügyelő szőlőmiveléstarti tanszékét a felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyamon ideiglenesen Fend Károly szőlészeti és borászati felügyelővel töltötte be a földmivelési miniszter. A tanszék végleges betöltése csak később lesz.

Cselédsegély-pénztár. Özv. Rostás Andrásné szolgálataiban álló Töröcsik József kanász gyerek ez évben szecsakavágás közben megsérült. Gyógyítási költségeit a munkaadó előlegezte, a melyek felrúgtak 94 korona 50 fillérre. A gazdasági munkás- és cselédsegély-pénztár ez összeget megküldötte s 37 koronával meg is toldotta. Ez összeget a munkaadó kapja, mivel a munkás béréből a betegség tartama alatt nem vonhatott le semmit. A gazdasági munkás- és cselédsegély pénztár a cseléd járandóságát is biztosítja és a gazdának is nyújt kárpótlást.

Beteg Krüger. Mentoneból írják, hogy Transzvál volt elnöke, Krüger tüdőgyulladásban megbetegedett. Orvosai azt hiszik, hogy állapota nem föltétlenül veszedelmes.

Halálraitélt angyalcsinálók. Londonban a minap halálraitélték két lelketlen asszonyt, akik a rájuk bízott gyermekeket eltették láb alól. A gonosz boszorkányok nem is kaptak kegyelmet, s másnap reggel felakasztották őket. A szigorú büntetéssel azt akarták elérni, hogy az ugynevezett angyalcsinálást elriaszassák, a mi már Angliában is valóságos iparrá fejlődött London külvárosában és a közelben levő falvakban. Hát vajjon nálunk mikor vetnek már véget ilyen szigorú itélettel a tömeges angyalcsinálásnak?

Összedőlt lokomotív. A velencei—milánói gyorsvonattal a napokban szerencsétlenség történt, a melynek nincsenek áldozatai. Alig hogy a vonat Paduát teljes erővel elhagyta, egy pillanatban az utasok nagy rémületére megállott; nagyobb bajuk nem esett, mint hogy egymásra estek. Megtörtént ugyanis az a hallatlan eset, hogy a gép alsó felének nagy része elvált a lokomotívtól s a sínek közé esett; így jártak az egyik henger, a fékek s más darabok abból az alsó részből több mint három métermázsá súlyban. A vonatvezető lélekjelenléte megmentette az utasokat, a mennyiben meg tudta fékezni a kocsikat s a kazánrobbanást is

megakadályozta. A gép berlini készítmény s az az érdekes, hogy közvetlenül a szerencsétlenség előtt való napon javították; az illető gépészmérnöknek érdeme, hogy miként végezte ezt a javítást, a melyért most felelősségre vonják.

Chimay hercegné a szász trónörököséről. Chimay hercegné és Rigó Janesi a Kanári-szigeteken töltik a telet. A napokban egy lap munkatársa kikérdezte a hercegnét.

— Hogyan vélekedik volt férjéről? és mi a véleménye a szász trónörököséről?

Chimay hercegné így válaszolt.

— Volt férjem, tökéletes, lovagias és angyali jószág ember. Kár, hogy feszes és hideg.

— Feszes és hideg? De mindig? — kérdezte a hirlapíró.

— Mindig, mindig! — válaszolt a hercegné szomorúan és szeméit lesütve.

Ezután rátért a szász trónörökösére és ezeket mondta.

— A mi a szász trónörökösét illeti, helyeslem az eljárását és szeretném a világ szemébe mondani, hogy az olyan nők, mint a szász trónörökösén és én, akik inkább elhagyják férjüket, semhogy titokban csalják meg őket, nem érdemlik a szemrehányást, inkább közbecsülésre és a tisztességes emberek dicséretére tarthatnának számot.

Egy különös betörő. A betörés mesterségének hivatott művelői rendszeren a férfiak világából kerülnek ki és éppen ezért érdekes a pesti rendőrség mult heti fogása. Letartóztattak egy varróleányt, aki hónapok óta vakmerő hivatottsággal üzte a betörés jövedelmező munkáját. Kilencz helyen tört be rövid idő alatt s alkulesos műveleteivel a külvárosnak egyszerűbb családjait tartotta rettegésben. Kreuz Malvinnak hívják, huszonnégy éves varrónő, aki a varrás ürügye alatt könnyen tett szert a bejáratosságra az egyes házakhoz. Ma aztán tetten érték, amikor Molnár György kovácmester figyelő-utezai lakásába behatolt a háziak távollétében. Bekísérték a rendőrségre, ahol sok faggatás után megvallotta, hogy már a mult év decemberétől üzi szokásosan a betörést s eddig kilencz lakást sikerült kifosztania. A rendőrségtől átkísérték az alkulesos hölgyet az ügyészség börtönébe.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa* gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

Jenes Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokdunk felhívni.

JENCSE-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitaróvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev bönulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2.60 korona beküldése után bérmentve küldi:

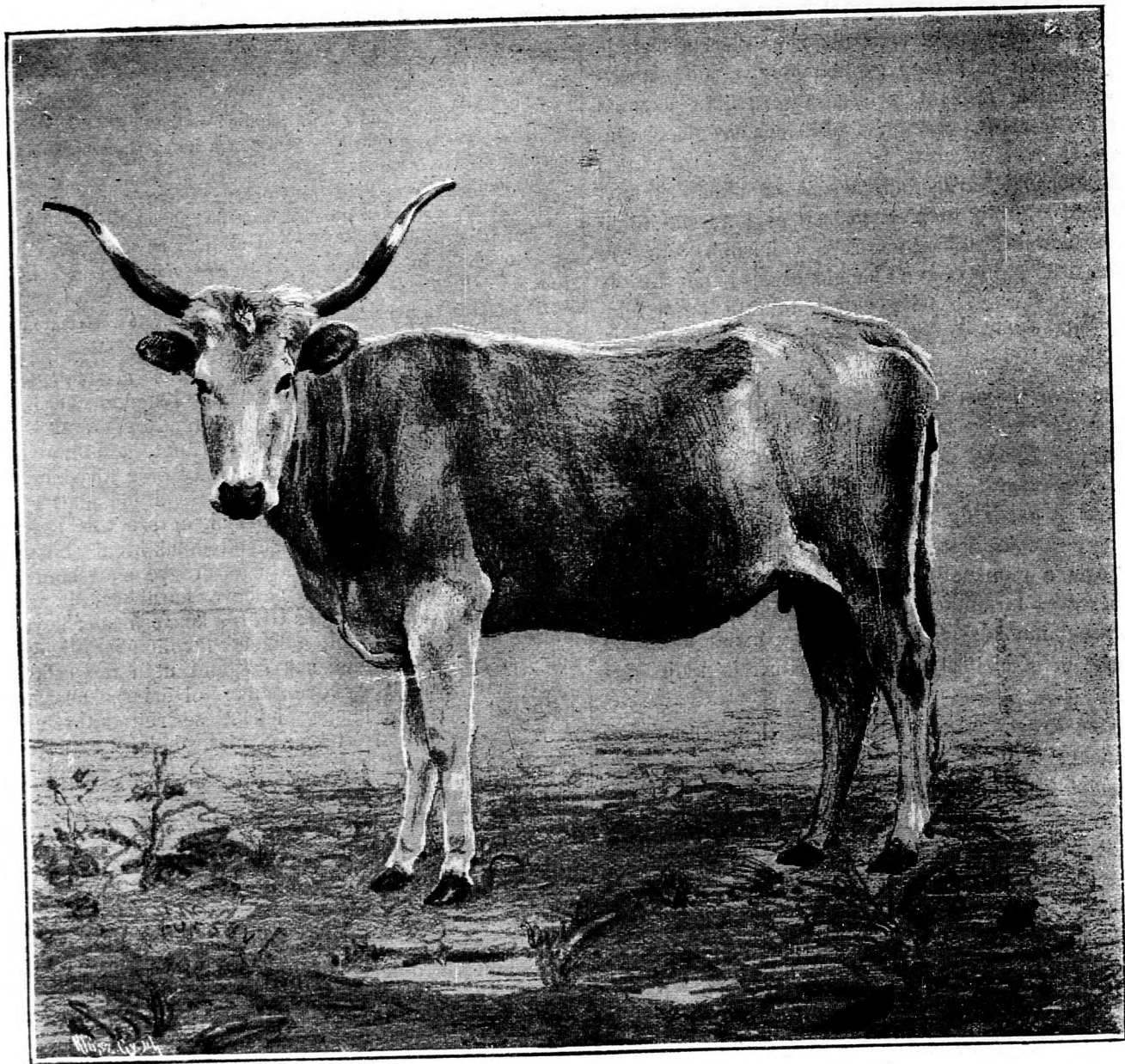
JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Nagy tűz a fővárosban. Szerdán délután hatodfél óra tájban kigyuladt az Erzsébet-köruton levő Newyork-Palota és egy óra alatt elpusztult az óriási épület egész tetőzete. A tűz nagyon veszedelmes volt, mert attól lehetett tartani, hogy bedől a palota hatalmas tornya is, amely beláthatatlan mértékű rombolást okozott volna. Nagy erőfeszítéssel azonban ezt

Csalhatatlan bizonyíték. Bimbó ur fölpattant a kávéházban asztala mellől:

- Uram, az az én esernyőm!
- Tessék bebizonyítani!
- Nem látja, hogy el van törve a nyele és nem látja, hogy a fejemen daganat van?
- Ah, pardon! Ön tehát nős?!

Magyar tehén.

szerencsére meg tudták akadályozni, de a tűz így is mintegy négyszázezer korona kárt okozott.

A nyulak öröme. Még e hó elején a vadászok szegre akasztják a gondosan olajozott puskákat. Nyugalomba helyezik a bőrharisnyákat s benaftalinozzák sok gombbal és sok zsebbel ellátott posztó vadászruháikat. Már vége a nyulvadászatoknak. A csemetéikért aggódó nyulmamák és nyultaták körmeiken számlálták már a napokat, hány nap múlva köszönt be az áldott február elseje. A vadászati idény véget ért. A nyulvadászok is leteszik a fegyvert.

A vörheny gyógyszere. Egy berlini gyermekkórház orvosának, Aronson doktornak hír szerint sikerült hosszas kísérletezés után a vörheny ellen biztos hatású ojtóanyagot előállítani. Már is több vörhenyes betegen tettek kísérletet e szérummal való beoltással s e kísérletek, ha gyökeres gyógyításra még nem vezettek is, nem jártak eredmény nélkül s a legjobb reménységgel tekinthetünk a jövőbe, hogy sikerülni fog a gyermekvilág e rettegett ellenségének is gátat vetni.

Öreg farsangoló

KIRÁLY-KALAND.

Irta: Markos Gyula.

ollós Mátyás böles királyunk
Még egészen ifju volt,
A mikor vállára szállott
A nehéz királyi gond.
Ámde ifjúként is bölcsen
Kormányzott s uralkodott
És mint böles is, mint király is
Gyakran jó tréfát koholt.

Téténynél a Duna mellett
Volt egy régi kis malom.
Kis malomban egy vén molnár
És egy ifju hajadon,
Akinek a szépség hire
Olyan messze eljutott,
Hogy felöle, abbizony, de
Még a király is tudott.

Egyszer aztán fogta Mátyás
És kinyalta jól magát
Álruhába öltözött
Persze csak úgy, mint diák,
S betoppant a kis malomba
Adjék Isten, gazd' uram!
Nos, hogy-mint kotyog a malom?
„Hát csak, úgy no, ifjural!”

S közben az öreg markába
Hangos parulát csapott.
Hanem azért a szeme már
A lányon legelt nagyot.
Ki ugyan csak olyan szép volt,
Sőt tán szebb, mint hirneve
S Mátyás rögtön el is kezdett
Incelegni ő vele.

Turbékoló kis galamb, te
— Hínt felé pár szem buzát —
Lennél-e a feleségem?
Töröm azt a szép zuzád' . . .
„Nem biz én jó, drága urfi,
Csak úgy nem, mint e kilincs!”
„Ejnye adta! És miért nem!”
„Hagyja, hisz még bajsza sines!”

Nem valami szép hízélgés
Volt a válasz, annyi áll,
Hanem azért egy cseppet sem
Haragudt meg a király . . .
Sőt a lezke mintha nem is
Neki szólt volna elébb,
Oly negélylyel pödörgette
Bajuszának a — helyét.

Hanem azért jó sokáig
Nem látta őt a malom.
Tán pihente a kudarcot,
Vagy nem is volt alkalom —
Egyszer aztán, hogyan, hogy sem.
Mikor újra arra járt,
Mit nem látott szemével! . . .
S majd hogy szikrákat nem hányt.

Egy hatalmas bajszu hadfi
Ott settegett a lány körül,
Ki ahelyt, hogy haragudnék,
Még úgy látszik, hogy örül.
S nem csak örül a vitéznek,
De vissza is öleli . . .
— És miért ne tette volna,
Hisz jegyese volt neki.

A hatalmas bajszu hadfi,
Mátyás jó vitéze volt
A hős fekete seregből,
S rá is ismert, de nem szólt,
Csupán azt restelte kisé
S mondjuk, tán fájt is neki,
Hogy nyeregéből őt oly könnyen
Egy közvitéz ütötte ki.

De miért lett volna Mátyás
Jó király és nagy nemes . . .
Hisz ezért még a haragra
Gondolni sem érdemes.

Sőt ellenkezőleg! Épp egy
Pompás gondolatja jött . . .
Fenséges kis tréfa lesz ez! . . .
S eltűn a lugas mögött.

A lugas mögött a hadfi
Leccatolt szablyája állt
Azt kihuzta . . . S ketté törte . . .
Gondolata tette vált.
S mint ki dolgát jól végezte
Bucsuzott és távozott
Hogy mért is nincs még bajusza!
Csak azon sopánkodott.

Másnap reggel Rákos körül
Gyűl az egész hadsereg,
Délceleg büszke paripákon
Sok főrangú emberek,
Hadi törvényt tartanak épp
Egy bünös vitéz felett.
A kinek számára tán csak
Mátyás adhat még kegyet.
Karddal támadt; hát neki is
Kard legyen, ítélete —
S épp a jó példa okából
Ér ma véget élete.

„Bajszu Mátyás!” Szól a nádor
S előlép egy közvitéz
Ki elítélt bajtársára
Fájón, szánakodva néz . . .
„Ez az” sugja Mátyás titkon
És a nádor közbevágt:
Bajszu Mátyás, te vágod le
Itt a bünös Koncz nyakát.

„Én uram nem!” Bajszu nyomban
Erősen ellenkezett . . .
„Már, hogy emeljek én legjobb
Barátom ellen kezét?”
Csapda előtt állt immáron,
De nehezen ment a sor . . .
„Bajszu Mátyás” zug a nádor
Parancsolom másodszer.

Látva Bajszu, hogy már ennek
Fele sem tréfa dolog,
Mielőtt ki huzná kardját,
Imigyen fohászzkodott:

„Szent Hadur! hát te törd össze
Még hüvelyben kardomat,
Csak hogy meg ne kelljen ölnöm
Leghívebb barátomat.”

Elfogyván Nádor türelme,
„Kardot ránts!” Rivalva néz . . .
S Bajszu hősül kardot rántott
S elsápadt minden vitéz,
Hogy csakugyan meghallgatta
Őt hadur és tön csudát,
Ketté törte még hüvelyben
Gyilokra szánt kard vasát.

Adta ficzkó: sugja Mátyás
Kedvvel a nádornak át,
No ugyan ez jól kivágta,
Már ismételten magát? . . .

Koncz rögtön kegyelmet kapott,
Bajszu meg száz aranyat,
És örökkön a királynak
Benső embere maradt.

Most már nem restelte Mátyás,
Hogy közvitéz volt a ki,
Őt nyeregéből a malomban
Oly könnyen ugratta ki . . .
Látszik, hogy te is Mátyás vagy!
— Ne legyen köztünk harag —
Csak hadban is ilyen bölcsen
Találd fel mindig magad. *)

*) Markos Gyula »Keresztény Balladák« című sajtó alatt levő kötetéből.

FENYŐVÁRY IBOLYKA

Eredeti székely regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(6)

— Nem is haragudtam te kicsi ördög borda! Hát ki tudna reád haragudni? Te földi pereszlen?! Hanem azt kérdezem, hogy van-e kedved tanulni? Akarsz-e írni, olvasni?

A kis leányka széttéket, aztán hamarjában előkapott valami tiszta papirdarabkát és komolyan kezdett róla olvasni:

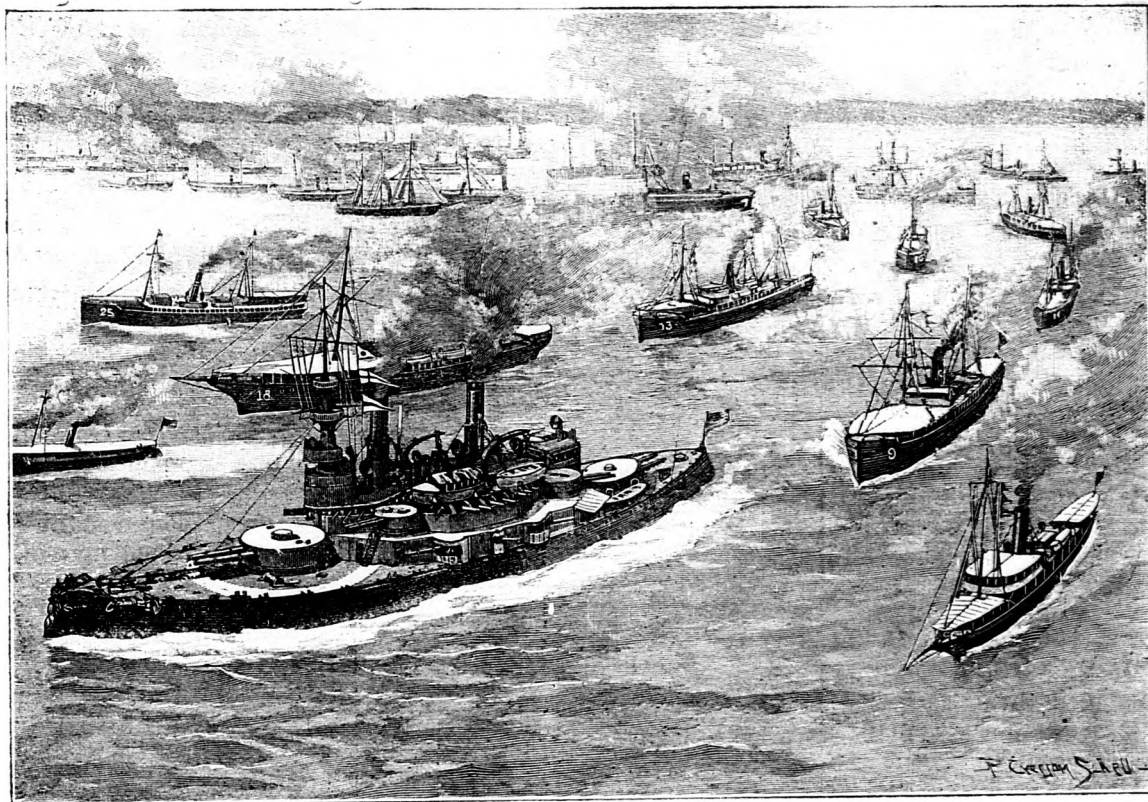
— Hej Anis! Anis! mégis csak valami uri sarju lesz ez a kis leányka. Ne tagadd Anis! látszik az arczáról.

— Ő az én leányom.

— Igen, a te leányod, a pap szakácsnéjának a leánya, akit szolgálás helyett zárdába készítenek? Hej Anis, Anis! — No, nem szólok én semmit édes leányom, de az a zárda ám sok szép huszast kíván tőled?

Nem sajnálom tiszteletes ur.

— Jó, jó! nem a sajnálásról van itten szó, hanem a temérdek költségről. Honnan bírod azt?

Az angol flotta.

Ábécze,
Vadréce,
Öreg pap,
Jó bort kap,

S hogyha kap,
Mint a csap,
Ugy iszik,
Reggelig.

Az öreg pap össze-vissza csókolta a kis kedveskét. Megígérte, hogy tanítani fogja, de nem alább, mint huszonöt huszas egy évre, ami tanév szerint tíz hónapból áll s abból pedig előre kell megfizetni minden két hónapban öt huszast a tandíj fejében.

Anis sóhajtozott, de nem szólott semmit a föl-tétet ellen. Következő vasárnap hazarándult Pálfal-vára s elhozta az első öt ezüst huszast a tandíjban. Gyönyörű új pénzek valának.

— Hej, Anis! ez a gyermek valami uri sarju, — mondogatá a pap, de a menyecske hallgatott. A huszasokat szépen belerakta egy pléh-perselybe papír közé göngyölítve valamennyit, nehogy megfakuljon a szép fényes színe. Így gyűjtögette, rakosgatta minden két hónapban a tandíjat, elnem váltott volna egy huszast is sok kincsért. Egy év múlva pompásan írt és olvasott a kis Firtos Ibolyka.

Öt évig tanította Aron tiszteletes ur a kis leányt, ekkor édesanyja zárdába készítette Szebenbel!

Anis csakugyan mintha megijedt volna, meg-kérdezte a paptól:

— Mit gondol a tiszteletes ur, mennyit kell évente fizessek?

— Sokat bizony!

— Istenem! Istenem!

— Ugy bizony, sokat!

— De mégis? körülbelül?...

— No, kétszázon felül valamivel.

— Kétszáz forintot?... Istenem, Istenem!

— És az még nő évenként valamivel.

— Azt ki nem bírom fizetni... Kétszáz fo-rintot?

— Nem forintot, huszast.

— Valóban megijesztett a tiszteletes ur! oh be jó, hogy csak huszast! mert forintokban igazán nem bírnám kifizetni.

— Hát huszasokban kifizeted?...

— Ha muszáj megteszem tiszteletes ur. Csak nem hagyom leányomat a vagyonom mellett szolgálni, vagy koldulni?!... Ha muszáj, csak megfizetem.

— Hej, Anis, Anis! csak úgy kell legyen! Va-lami nagy uri sarju lesz ez a gyermek!

A balkirályné.

Anis kitérőleg beszélt újra.

— Hogy vigyem én ezt a gyermeket Szebenbe? Istenem! Istenem! hiszen nem jártam én abban a nagy városban soha. — Edes tiszteletes ur, én hü eselédje valék öt esztendeig, érdemesíthetne annyira, hogy elvigye a leányomat! Megtéríteném az utiköltéseit.

— Jól van jól, de oda irások is kellenek ám! keresztlevél, községi bizonyítvány...

Anis igen zavart lett.

— Ezeket mind meg kell szerezni édes leányom! ezek szükségesekek.

A következő vasárnapon csakugyan átrándult Anis Pálfalvára az irásokért.

Először a tisztelendő urhoz ment. A kegyes arcu katolikus pap elég barátságosan fogadta a menyeeskét.

— Hajb! nagy bajom van tisztelendő atyám!

— Nos? nos? — kérdezgeté a pap.

— Ez a gyermek igen nagy gondot ad nekem.

— Nos? nos?...

— Most újra baj, valóban nagy baj.

— Nos? nos?

— Zárdába óhajtana menni.

— S nem telik a keresetből. Nos?

— Azt még valahogy ki nyögném...

— Ki—i—i?...

— Nehezen, de kikaparom. Hanem az a rémitő sok irás, bizonyítvány, keresztlevél. Hová menjek én most más vármegyébe ezekért. Oh, tisztelendő atyám, ha segítene!

— Édes gyermekem — szólt a pap kenetteljes siró hangján, míg ajkai körül a katolikus papoknak az az ismertető sajátságos vonás hol hosszúra, hol rövidre húzódott, — én magam is csak tengődöm napról-napra.

— Legalább a keresztlevelet kiállítani...

— Én?...

— Igen...

— Ne vétkezz gyermekem! Hát én kereszteltem?
— Nem, de mégis...
— Csak a kívánságod is bűn! Imádkozz érette a Máriához gyermekem. Keresztlevélért oda menj a keresztelő paphoz, azt csak ott kaphatsz.

De nem tágitott a leánya érdekében, míg a keresztlevelet ki nem nyerte.

A szent atyától a falusbiróhoz sietett Anis. Itt már nem könyörgött, hanem letéve a rendes díjat. — parancsolta a birónak, hogy leánya részére egy községi bizonyítvány a keresztlevél értelmében kiállítsék. Aznap délután a kellő irásokkal ellátva tért vissza Korondra és a tiszteletes ur nemsokára elvihette a kis leányt zárdába.

Hiába kérdezte, hiába faggatta Kóródi tiszteletes uram az Ibolyka születését, Anis nem árult el egyebet a keresztlevélnél, azt pedig határozottan, bizonyosan tudta, hogy »hamisítvány«. (Folyt. köv.)

A várva várt vendég.

— Szomszéd!

— No mi a?

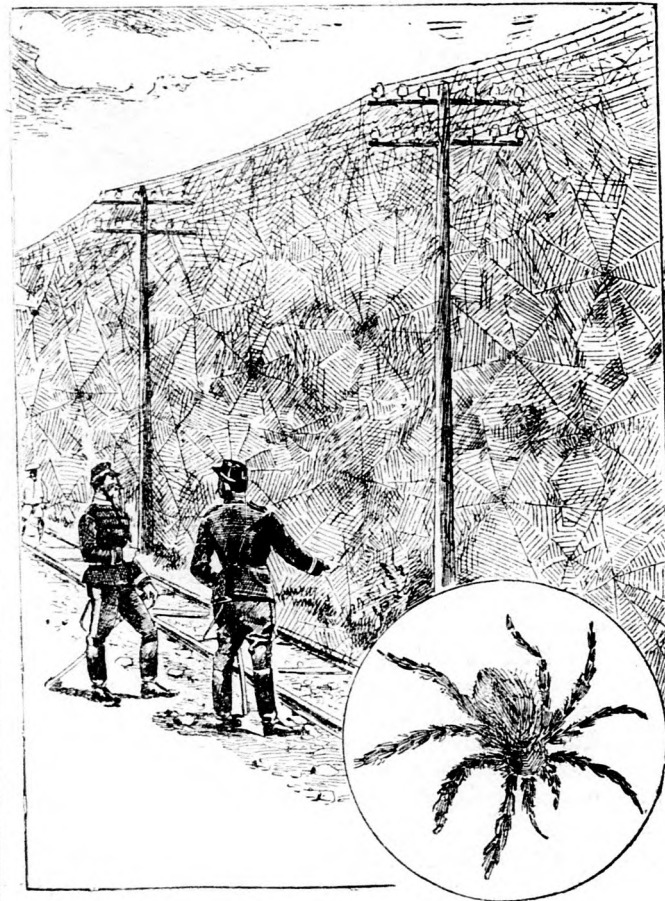
— Nem adná nekem a kutuját?

— Oda én, de attól ugyan senki sem megy az udvarra!

— Ippeg azért kérem, mert hazajövet azt mondta a kisbiró, hogy délután gyün hozzám a végrehajtó.

A tétovázó kérő. *Mama:* Igazán kíváncsi vagyok, hogy mikor mondja meg már neked Artur, hogy mit akar?

Ella: Arra én éppen nem vagyok kíváncsi, azt ugyanis tudom. Csak azt mondaná már meg, amint én akarok!

A pókhad.

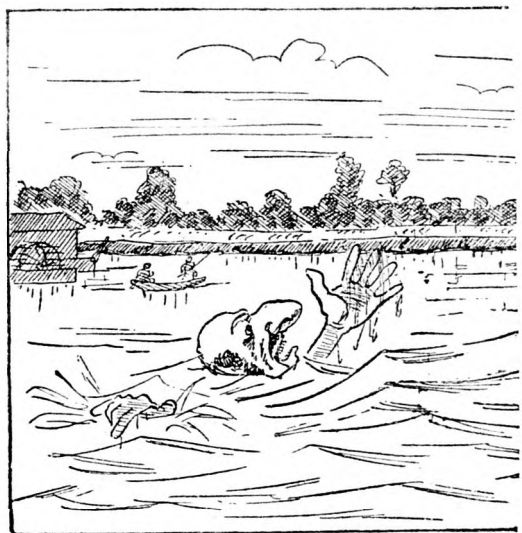
A nagy orr baja.

Nagyorru Están uszni nem tud,
De fürödni jött, amint látjuk.

Jönnek is a parti halászok,
Estánnak csak az orra látszott.

Bennebb egy mély forgóra talál
Es segítségért bög, kiabál.

Nem gondolták, hogy az mi lehet?
Igy az Están orra — nagyobb lett!...

Képeinkhez.

Öreg farsangolók. Mig a fiatalság tüzes tánczot jár a hegedü és czimbalom hanginál, azalatt az idősebbek is mulatoznak a magok módja szerint. Borosvagy sörös kancsók mellett zendül a dal. És hogy száraz ne legyen a magános ének, még gitárt is pengetnek hozzá. Ilyen az öregek farsangja, ha már a tánczot nem bírják.

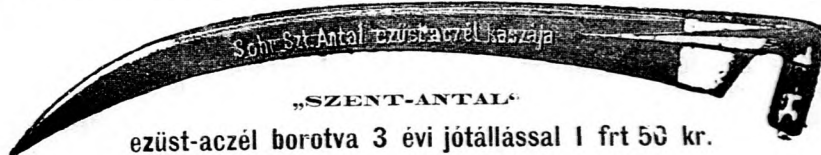
Az angol flotta. Sokat irtunk annak idején az angol király megkoronázásáról és az ott lefolyt ünnepegekről. Ezalkalommal az angolok híres hajóhadát mutatjuk be, melyet flottának neveznek általában. Egész hajó erdő vonul el, sorakozva egymás mellett, miként a katonák és tisztelegnek az új király előtt. Bizony szép lehetett és nagyszerű, ha elgondoljuk, hogy vannak akkora hajók is, hogy rajta egy kis város lakói elférnek.

A „Sohr Szent-Antal” ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárusítója

Sohr József, Somogy-Szill,

ki a londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal” ezüst-acél kaszát közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves czégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendeléseket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! Lelkiismeretes kiszolgálás! — Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

Magyar tehén. Nines párja a világon a szép magyar marhának. De azért kimondhatjuk, hogy nines olyan jó, amelyen javítani nem lehetne. Eppen ezért a mi igazán szép és jó magyar marhákat is szükség javítani, jó tulajdonságait fejleszteni. Képünkön egy gyönyörű fiatal magyar tehént mutatunk be, amely javítva van, de ujabban ennél is szebb állatot láttunk egyes kitűnő tenyésztőknél.

A bálkirályné. Olyan egyszerű volt és olyan kedves. Areza barna, de nem fehéríti, hanem meghagyja a természetes színében, mert az ugy a legszebb. Ruhája is egyszerű, mégis őt kiáltották bálkirálynénak, mert kedves volt az ő eredeti egyszerűségében.

A pókbad. Mikor sáska van, azt sáskahadnak mondjuk. Ezért én a pókok nagy mennyiségét pókbadnak nevezem. Képünkön bemutatunk egy fajta pókot, mely Franciaországban a vasutak mentén valósággal befonja a táviródrótokat, egyik oszloptól a másikig, mintha csak sűrű kerítés volna. A kép alsó részén a pókot külön mutatjuk be, természetes nagyságában.

Számrejtvény.

Lengyel Ferencztől.

- 16, 17, 6, 10, 9. Adásvevésnek egy neve;
1, 2, 3. Szomorú ember más neve;
5, 4, 26. Gabbaneműek egy faja;
41, 40, 42, 43. Ez a sivatag hajója;
21, 22, 2, 19, 25. Velem kutból vizet mernek;
23, 24, 25. Felderítője a kedvnek;
34, 33, 32, 31. Kilogrammnak század része;
11, 12, 28, 29, 30, 13, 27. Szivarja a jelessége;
35, 14, 39, 15, 37, 18. Ezt a párbajozók teszik;
36, 36, 38. Hogy teremjen, földbe vetik;
7, 8. Két egyszerű mássalhangzó;
1—43. Aranymondat szép csillogó.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1903. február hó 15.

A „Független Ujság“ 4. számában közölt talány megfejtése

Eger.

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Beke Piroška, Czakó Margit, Józsa Elekne, Csulak Istvánné, Pándi István, Zsen-gellér Kálmán, Krasznay Mihály, Nagy János, Mozsgay Mihály, Ifj. Lendvay Ignác, Bedő János, Szántó Gergely.

A sorshuzásnál Pándi István (Szalárd) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Kis-Szekely pusztulása“ című regénykötetét küldöttük meg.

Csonka Sándor urnak. A kéreztett művész címe: Budapest, VI. Bajza-utca 21. szám. — **Szathmáry József** urnak. A sárgarépa nem helyes kifejezés, mert a németnek szó szerinti fordítása vagyis: gelberibe = sárgarépa. Helyes magyar neve = *murok*. Vagy ha úgy tetszik, *murokrépa*. De elég meghatározza a *murok* elnevezés. Inkább a tariórepának volna helyes neve a sárgarépa, mit használnak is több vidéken. **Szekerés János** urnak. Az „öreg erdő“ kifejezés nem lévén közelebről meghatároz-

ható fogalom, mi nem tudhatjuk meghatározni, hogy ha kérdést tevő öreg erdőt adott el, milyen erdők fognak az eladotthoz tartozni és milyenek nem. Mindez a konkrét körülményektől függ s csak ezek alapján lehet e kérdésben dönteni. Véleményt tehát ez ügyben nem adhatunk.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1903. február 7-én.

Sabosa. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 18 20—18 80 K. *Rozs* 13 40 K-tól 14 80 K-ig. *Arpa* 12 20 K-tól 12 20 K-ig, jobb minőségű 12 80 K-tól 16 20 K-ig. *Zab* 12 60 K. *Tengeri* 11 80 K. *Liszt* ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27 80	27 20	26 30	25 80	25 20	24 80	23 20	21 90	12 50

Buzakorpa finom 9 00 K, durva 9 40 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—31 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 18—42 K, aprószemű 24—36 K, *tarka* 20—22 00 K, *lencse* 28—48 K, *Jorsó* héjas 28—38 K, *lőhere* 46—58 K, *lucerna* 64—76 K, *baltaczim* 26 00—28 50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 690—780 fillér, muhar 710—780 fillér, zsupszalma 340—400 fillér, alomszalma 260—280 fillér.

Luhvásár. Belföldi hizlalt ürű 35—46 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 120—128 fillér, 260—280 kg.-mos 119—126 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 115—123 fillér, szerb 111—122 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: **Hizott magyar** ökör jobb minőségű 66—78—, középminőségű 52—69—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—57—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—63 00, magyar tehén középminőségű 44—71 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 61 00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—68—, kivitel —, középminőségű 34—40—, szerbiai bika 46—68—, szerbia bivaly 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszuliban Élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2 00—3 00 K, csirke 1 60—2 30 K, kappan hizott 3 50 K.—8 10 K. Rucza 2 80—4 80 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 5 40—6 00 K.

Tojás alföldi 80—90 K, erdélyi 74—78 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 8 40—9 80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 50—3 40, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 1 80—2 00 K, tehénturó 16—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 16 00—18 00 Petrezselyem 100 kötés 00—0 00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1 00—1 60, karalábé 1 40—2 00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6 00 q 6 00—20 60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1 60—2 00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32 00—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00. vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 6 00—1 60, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 10 40—11 60, sárga 10 40—16 80.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelék-üzemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (túvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmiszer-cikknek bizományi értékesítést elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Pesti Hengermalom-Társaság

Alapított 1839. Budapesten. Alapított 1839.

Magyarország **legelső** malmalma.
Minden kiállításon, a melyen részt vett, a
legmagasabb kitüntetéseket nyerte el.

A **Pesti hengermalmi liszt** a legszebb és leg-
jobb magyar liszt, mindig **egyenlő kitűnő**
minőségben.

Figyelmeztetés: A Pesti hengermalmi liszt-
hez elegendő mennyiségű, de nem
nagyon meleg vizet kell keverni,
(többet mint más liszthez), a tészta
igen jó erősen kigyurandó és hosz-
szabb ideig pihentetendő, s csak ha
tökéletesen megkelt, kell azt jól át-
fűtött, de nem tulforró kemenczébe
rakni. A több munkát és tüzelést
bőven téríti meg a **több, szebb és**
jobb sütemény.

A ki olyan helyen lakik, a hol a Pesti hengermalom gyárt-
mányai lisztelárusítóknál egyáltalában nem vagy megbiz-
hatóan nem kaphatók, az dara-, liszt és korpaszükségletének
beszerzése végett egyenesen a malomhoz forduljon.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S. Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répavágók, kukorica-morzsológok, darálók,
őrli-malmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Az összes

gazdasági magvak
valamint a világhírű erfurti
kerti magvak

legjobb minőségben,

legolcsóbban beszerezhetők:

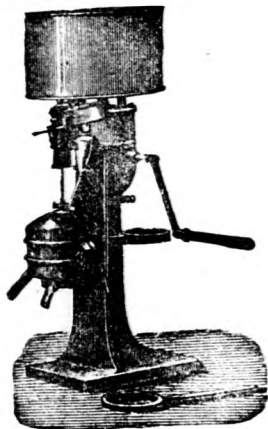
Radwaner J. L.

magkereskedésében

Budapest, V. ker.,
Nádor-utcza 8. sz.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS
VV BÉRMENTVE. VV

V V A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON V V
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“

név alatt kerül ezentul for-
galomba a „MÉLOTTE“
rendszerü jelenleg legjobb és
legolcsóbb

tej- főzőgép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás!
Legtökéletesebb főzés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

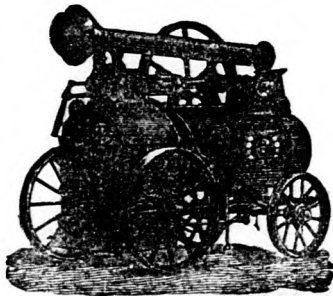
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenmü tejjgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcséplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bór-
mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.288.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.778.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.849.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az
ember életére különféle módokat szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4%-os díjviszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők köz-
vetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban kész-
séggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemü nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. utján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografialag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta
káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli
tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemü egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kítőnő minő-
ségben szállít a —

„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.